

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl soudcem Tomášem Kocourkem v právní věci žalobkyně: **Z. V.**, bytem x, proti žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**, se sídlem Na Poříčním právu 1, Praha, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 11. 2014, čj. MPSV-UM/21128/14/4S-SČK, sp. zn. SZ/2640/2014/4S-SČK,

t a k t o :

- I. Žaloba se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :

Vymezení věci

Žalobkyně napadla žalobou shora označené rozhodnutí žalovaného a domáhá se jeho zrušení. Žalovaný tímto rozhodnutím zamítl odvolání žalobkyně a potvrdil rozhodnutí Úřadu práce – krajské pobočky v Příbrami (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 1. 10. 2014, čj. 123311/14/BE, sp. zn. 3853-11-BE. Správní orgán I. stupně uložil žalobkyni povinnost vrátit přeplatek na dávce státní sociální podpory (rodičovský příspěvek) ve výši 18.600 Kč do 31. 12. 2014.

Žalovaný v napadeném rozhodnutí uvedl, že žalobkyně pobírala od listopadu 2011 rodičovský příspěvek ve výši 7.600 Kč měsíčně v souvislosti s péčí o syna J. Š. narozeného dne ... Dne 11. 12. 2013 zvolila žalobkyně počínaje měsícem prosincem 2013 výši rodičovského příspěvku v částce 10.000 Kč měsíčně, což doložila denním vyměřovacím základem otce dítěte pana J. Š. staršího. Následně bylo zjištěno, že otec dítěte J. Š. starší je od 13. 12. 2013 společně posuzovanou osobou ve věci porodného pro jiné dítě, což uvedený potvrdil do protokolu. Žalobkyně požádala dne 12. 5. 2014 o zpětné vyloučení pana J. Š. staršího z okruhu společně posuzovaných osob s tím, že od prosince 2012 trvale nežije ve

společné domácnosti s žalobkyní. Rozhodnutím ze dne 1. 7. 2014 byl pan J. Š. starší vyloučen z okruhu společně posuzovaných osob, pokud jde o rodičovský příspěvek od 1. 12. 2013. Od tohoto okamžiku tak nelze přihlížet k jeho vyměřovacímu základu pro stanovení nároku a výše rodičovského příspěvku. Od měsíce prosinec 2013 tak žalobkyni vznikl nárok na dávku dle § 30 odst. 5 zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění zákona č. 366/2011 Sb. (dále jen „zákon o státní sociální podpoře“), ve výši 3.800 Kč měsíčně. Jelikož žalobkyně oznámila správnímu orgánu, že pan J. Š. starší nežije ve společné domácnosti od prosince 2012 až dne 12. 5. 2014, zavinila, že jí byl v měsících prosinec 2013 až únor 2014 vyplacen rodičovský příspěvek ve výši 10.000 Kč měsíčně, ačkoliv jí náležel jen ve výši 3.800 Kč. Vzniklý přeplatek v celkové výši 18.600 Kč je proto žalobkyně povinna vrátit podle § 62 odst. 1 věty druhé zákona o státní sociální podpoře.

Obsah žaloby a vyjádření k žalobě

Žalobkyně napadla rozhodnutí žalovaného z toho důvodu, že je v rozporu s § 52 a § 30 odst. 6 zákona o státní sociální podpoře, podle něhož dojde-li ke změně v okruhu společně posuzovaných osob nebo jiných skutečností rozhodných pro nárok na dávku nebo její výši, posoudí se nárok na dávku podle nově splněných podmínek od kalendářního měsíce následujícího po měsíci, v němž ke změně podmínek došlo. Rozhodnutí bylo vydáno, aniž by byl podrobněji zkoumán nárok na rodičovský příspěvek dle § 52 a § 30 odst. 6 zákona o státní sociální podpoře ke dni, kdy proběhla změna okruhu společně posuzovaných osob. Při posuzování zavinění žalobkyně na vzniku přeplatku nebylo přihlédnuto k § 52 a § 30 odst. 6 zákona o státní sociální podpoře, jinak by byl přeplatek vyčíslen podle nově vzniklých podmínek dle § 30 odst. 6 zákona o státní sociální podpoře.

Žalovaný ve vyjádření k žalobě zrekapituloval celý průběh vyplácení rodičovského příspěvku žalobkyni. Řízení o tuto dávku státní sociální podpory bylo zahájeno dne 9. 11. 2011 na základě žádosti žalobkyně s tím, že dávka jí byla přiznána ve výši 7.600 Kč měsíčně od listopadu 2011. Dne 1. 7. 2013 podala žalobkyně žádost o vyloučení otce dítěte pana J. Š. z okruhu společně posuzovaných osob, což doložila rozsudkem Okresního soudu v Berouně o schválení dohody rodičů o svěření syna do péče matky a stanovení výživného otci dítěte. Žalobkyně však vzala tuto žádost zpět a usnesením ze dne 22. 7. 2013 bylo řízení zastaveno. Dne 11. 12. 2013 byla dávka přiznána ve výši 10.000 Kč od prosince 2013 na základě doložení denního vyměřovacího základu otce dítěte J. Š. staršího. Rozhodnutím ze dne 3. 3. 2014 byl nárok na dávku odejmut z důvodu jeho zániku pro vyplacení celkové částky 220.000 Kč. V dubnu 2014 bylo zjištěno, že J. Š. starší je veden jako společně posuzovaná osoba v žádosti o porodné na jiném kontaktním místě úřadu práce. Žalobkyně požádala dne 12. 5. 2014 o vyloučení otce dítěte z okruhu společně posuzovaných osob s tím, že spolu nežijí v domácnosti od prosince 2012. Rozhodnutím správního orgánu I. stupně byl J. Š. vyloučen z okruhu společně posuzovaných osob při posuzování nároku na dávku od 1. 12. 2013. Žalobkyně byla upozorněna, že z důvodu vyloučení otce dítěte z okruhu společně posuzovaných osob není možné provádět volbu výše rodičovského příspěvku, a byla vyzvána k doložení denního vyměřovacího základu svého druhu J. Š., se kterým již v prosinci 2013 žila. Žalobkyně však denní vyměřovací základ druhu nedoložila. Žalobkyně neoznámila správnímu orgánu I. stupně, že nežije s panem Š. ve společné domácnosti a nepožádala o jeho vyjmutí z okruhu společně posuzovaných osob. Naopak dne 11. 12. 2013 požádala o změnu výše rodičovského příspěvku, dovolávajíc se denního vyměřovacího základu otce dítěte J. Š.

staršího. Jelikož byl J. Š. starší vyloučen z okruhu společně posuzovaných osob od prosince 2013, nebylo možné přihlídnout k jeho dennímu vyměřovacímu základu pro stanovení nároku a výše rodičovského příspěvku. Žalobkyni tak náležela dávka jen ve výši 3.800 Kč dle § 30 odst. 5 zákona o státní sociální podpoře, přičemž vyplacená dávka přesahující tuto částku žalobkyni nenáležela a je povinna ji vrátit, neboť vznik přeplatku zavinila vlastním jednáním.

Splnění procesních podmínek a rozsah soudního přezkumu

Soud ověřil, že žaloba byla podána osobou k tomu oprávněnou, po vyčerpání řádných opravných prostředků a splňuje všechny formální náležitosti na ni kladené. Žaloba byla podána ve lhůtě dle § 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), ve spojení s § 72 odst. 3 s. ř. s. (žaloba byla ke krajskému soudu podána ve lhůtě 30 dnů od právní moci usnesení Okresního soudu v Berouně ze dne 14. 1. 2014, čj. 13 C 8/2015 – 8, o zastavení řízení dle § 104b zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, takže se za datum podání žaloby považuje 6. 1. 2015). Žaloba je tedy věcně projednatelná.

Žalobkyně v žalobě označila jako žalovaného Českou správu sociálního zabezpečení a o napadeném rozhodnutí ze dne 10. 11. 2014, čj. MPSV-UM/21128/14/4S-SČK, se zmiňuje jako o rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení. Vzhledem k tomu, že žalobkyně napadené rozhodnutí označila správným datem vydáním a číslem jednacím a přiložila k žalobě kopii tohoto rozhodnutí, je zřejmé, že ve skutečnosti žalobou napadá rozhodnutí Ministerstva práce a sociálních věcí. V tomto směru žádné rozumné pochybnosti nevznikly. Soud proto bez dalšího jednal jako s žalovaným právě s Ministerstvem práce a sociálních věcí, neboť jde o správní orgán, jenž vydal napadené rozhodnutí, a jemuž tak postavení žalovaného náleží přímo ze zákona (§ 69 s. ř. s., podrobně viz usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 12. 10. 2004, čj. 5 Afs 16/2003 – 56).

Soud vycházel při přezkumu žalobou napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s. ř. s.), přičemž napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích uplatněných žalobních bodů, jimiž je vázán (§ 75 odst. 2 věta první s. ř. s.). Vady, k nimž by byl povinen přihlídnout z moci úřední, soud neshledal.

Soud rozhodl o žalobě bez jednání, neboť oba účastníci udělili s takovým postupem implicitní souhlas (§ 51 odst. 1 s. ř. s.).

Skutková zjištění vycházející z obsahu správního spisu

Ze správního spisu soud zjistil, že dne 19. 11. 2011 podala žalobkyně žádost o rodičovský příspěvek z důvodu celodenní a řádné péče o syna J. Š. narozeného dne ... J. Š. starší jakožto druhý rodič dítěte stvrdil správnost uvedených údajů. Oznámením ze dne 21. 11. 2011 byl žalobkyni přiznán rodičovský příspěvek ve výši 7.600 Kč měsíčně od ... Byla poučena o povinnosti oznámit změny skutečností rozhodných pro trvání nároku na dávku ve výši 8 dnů od jejich vzniku. Dne 25. 1. 2012 oznámila žalobkyně správnímu orgánu I. stupně, že od ledna 2012 požaduje vyplácet rodičovský příspěvek ve výši 7.600 Kč. Žádost doložila potvrzením o denním vyměřovacím základu ovlivňujícím výši rodičovského příspěvku otce

dítěte J. Š. staršího. Podle potvrzení ze dne 19. 1. 2012 činil denní vyměřovací základ otce dítěte ke dni narození dítěte 618 Kč. Žalobkyně požádala dne 1. 7. 2013 o vyloučení J. Š. staršího z okruhu společně posuzovaných osob ode dne 26. 3. 2013, neboť od prosince 2012 trvale nežije ve společné domácnosti. K žádosti přiložila rozsudek Okresního soudu v Berouně čj. 23 Nc 427/2013 – 24, jímž byla schválena dohoda žalobkyně aj. Š. staršího ve věci výchovy a výživy jejich nezletilého syna J. Dne 10. 7. 2013 vzala žalobkyně tuto žádost zpět a řízení o ní bylo zastaveno usnesením správního orgánu I. stupně ze dne 22. 7. 2013.

Dne 11. 12. 2013 požádala žalobkyně správní orgán I. stupně o změnu výše rodičovského příspěvku počínaje měsícem prosinec 2013 na částku 10.000 Kč s tím, že alespoň jednomu z rodičů lze stanovit k datu narození dítěte denní vyměřovací základ. Správní orgán I. stupně vydal dne 12. 12. 2013 oznámení o změně výše dávky z 7.600 Kč na 10.000 Kč od 1. 12. 2013. Rozhodnutím ze dne 3. 3. 2014 odňal správní orgán I. stupně žalobkyni rodičovský příspěvek od 1. 3. 2014, neboť nárok na tuto dávku zanikl ke dni 28. 2. 2014 vyplacením celkové částky 220.000 Kč.

Dne 7. 5. 2014 uvedl J. Š. starší do protokolu sepsaného Úřadem práce České republiky, krajskou pobočkou pro hlavní město Prahu, že žije ve společné domácnosti s paní Š. Ž., která požádala o příspěvek na porodné dne 9. 4. 2014.

Dne 12. 5. 2014 požádala žalobkyně správní orgán I. stupně o vyloučení J. Š. staršího z okruhu společně posuzovaných osob od 1. 12. 2013, neboť s ní od prosince 2012 nežije ve společné domácnosti. Dle potvrzení Okresní správy sociálního zabezpečení v Berouně ze dne 16. 6. 2014 nevznikl žalobkyni nárok na peněžitou pomoc v mateřství ani nárok na nemocenské poskytované v souvislosti s porodem, neboť nevznikla podmínka pojištění. Z protokolu o jednání ze dne 2. 6. 2014 se podává, že žalobkyni bylo správním orgánem I. stupně sděleno, že jelikož vylučuje od 1. 12. 2013 z okruhu společně posuzovaných osob otce dítěte, není možné provádět volbu výše rodičovského příspěvku. Byla proto vyzvána, aby do 30. 6. 2014 doložila potvrzení o nároku na dávky ovlivňující nárok a výši rodičovského příspěvku a potvrzení o denním vyměřovacím základu druhá J. Š., s nímž žila již v prosinci 2013. Dle protokolu ze dne 23. 6. 2014 žalobkyně následně sdělila, že denní vyměřovací základ pana J. Š. nedokládá. Rozhodnutím ze dne 1. 7. 2014 vyloučil správní orgán I. stupně z okruhu společně posuzovaných osob při posuzování nároku na rodičovský příspěvek s účinností od 1. 12. 2013 pana J. Š. staršího.

Dne 18. 9. 2014 zahájil správní orgán I. stupně řízení o přeplatku na dávce státní sociální podpory (rodičovský příspěvek) za období prosinec 2013 – únor 2014 ve výši 18.600 Kč. Ve vyjádření ze dne 19. 9. 2014 žalobkyně uvedla, že nevěděla, že se pan J. Š. starší stal společně posuzovanou osobou u jiné rodiny, dozvěděla se to až od pracovnice správního orgánu I. stupně v květnu 2014, když jí bylo oznámeno, že došlo k přeplatku na rodičovském příspěvku. O změnu výše rodičovského příspěvku žádala proto, aby jí byl celý vyplacen do března 2014, kdy měla nastoupit na mateřskou dovolenou. Domnívá se, že k přeplatku nedošlo na základě jejího pochybení.

Správní orgán I. stupně vydal dne 1. 10. 2014 rozhodnutí čj. 123311/14/BE, sp. zn. 3853-11-BE, jímž rozhodl o vzniku přeplatku na dávce státní sociální podpory (rodičovský

příspěvek) ve výši 18.600 Kč za období od prosince 2013 do února 2014 a o povinnosti vrátit vzniklý přeplatek.

Žalobkyně podala proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně odvolání, v němž uvedla, že se domnívá, že přeplatek vznikl na základě pozdní iniciativy J. Š. staršího, neboť byl z okruhu posuzovaných osob vyloučen až zpětně k 13. 12. 2013 na základě jeho žádosti o dávku státní sociální podpory z března 2014. Přeplatek tak nevznikl z důvodu pochybení žalobkyně, a ta tak není povinna jej vrátit.

Žalovaný v záhlaví označeným rozhodnutím odvolání žalobkyně zamítl a rozhodnutí správního orgánu I. stupně potvrdil.

Posouzení žalobních bodů

Žalobkyni vznikl nárok na rodičovský příspěvek podle § 30 zákona o státní sociální podpoře, ve znění účinném do 31. 12. 2011. Dne 1. 1. 2012 vstoupil v účinnost zákon č. 366/2011 Sb., který významně změnil úpravu rodičovského příspěvku. Podle čl. VI bodu 4 písm. b) tohoto zákona může rodič, kterému vznikl nárok na rodičovský příspěvek přede dnem účinnosti tohoto zákona a kterému bude náležet i po 31. 12. 2011, požádat o změnu rodičovského příspěvku podle právní úpravy platné ode dne 1. 1. 2012, přičemž částky vyplacené před 1. 1. 2012 se započtou do celkové částky rodičovského příspěvku dle § 30a odst. 1 zákona o státní sociální podpoře, ve znění zákona č. 366/2011 Sb. Změna rodičovského příspěvku se provede na základě písemné žádosti podané rodičem nejdříve 1. 1. 2012. Žalobkyně postupovala podle tohoto přechodného ustanovení a dne 25. 1. 2012 požádala o vyplacení rodičovského příspěvku ve výši 7.600 Kč měsíčně, přičemž nárok na volbu výše rodičovského příspěvku dle § 30 odst. 4 zákona o státní sociální podpoře prokázala potvrzením o denním vyměřovacím základu otce dítěte J. Š. staršího.

Podle § 30 odst. 1 zákona o státní sociální podpoře má nárok na rodičovský příspěvek rodič, který po celý kalendářní měsíc osobně celodenně a řádně pečuje o dítě, které je nejmladší v rodině, a to nejdéle do 4 let věku tohoto dítěte, resp. do doby, kdy byla na rodičovském příspěvku vyplacena z důvodu péče o totéž nejmladší dítě v rodině celková částka 220.000 Kč.

Podle § 30 odst. 3 a 4 zákona o státní sociální podpoře lze zvolit výši rodičovského příspěvku, pakliže lze alespoň jednomu z rodičů v rodině stanovit k datu narození nejmladšího dítěte denní vyměřovací základ. Činí-li 70 % 30násobku denního vyměřovacího základu rodiče méně než 7.600 Kč, lze zvolit rodičovský příspěvek nejvýše v částce 7.600 Kč. Pakliže činí 70 % 30násobku denního vyměřovacího základu rodiče více než 7.600 Kč, lze stanovit výši rodičovského příspěvku v částce až 11.500 Kč (nejvýše však 70 % 30násobku denního vyměřovacího základu). Denním vyměřovacím základem se přitom rozumí denní vyměřovací základ pro stanovení peněžité pomoci v mateřství nebo nemocenského v souvislosti s porodem podle zákona o nemocenském pojištění (§ 30 odst. 2 zákona o státní sociální podpoře).

Pokud nelze k datu narození dítěte stanovit žádnému z rodičů v rodině denní vyměřovací základ, náleží rodičovský příspěvek ve výši 7.600 Kč měsíčně do konce devátého měsíce věku nejmladšího dítěte a od desátého měsíce věku do 4 let věku dítěte ve výši 3.800 Kč (§ 30 odst. 5 zákona o státní sociální podpoře).

Rodinou se pro účely rodičovského příspěvku rozumí dle § 31 odst. 1 zákona o státní sociální podpoře rodina ve smyslu § 7 odst. 1 až 4 a odst. 6 až 11 téhož zákona. Podle § 7 odst. 1 zákona o státní sociální podpoře se za rodinu považuje oprávněná osoba a společně s ní posuzované osoby. Dle § 7 odst. 2 jsou společně posuzovanými osobami nezaopatřené děti a rodiče těchto dětí, pokud s oprávněnou osobou spolu trvale žijí a společně uhrazují náklady na své potřeby.

Z obsahu správního spisu vyplývá, že dle právní úpravy účinné od 1. 1. 2012 měla žalobkyně nárok na rodičovský příspěvek ve výši překračující částku 3.800 Kč měsíčně od desátého měsíce věku J. Š. mladšího pouze za podmínky, že alespoň jeden rodič v rodině měl ke dni narození tohoto dítěte denní vyměřovací základ pro stanovení peněžité pomoci v mateřství nebo nemocenského v souvislosti s porodem nebo převzetím dítěte podle zákona o nemocenském pojištění. Výše rodičovského příspěvku, kterou by byla žalobkyně oprávněna zvolit, pak záleží na výši denního vyměřovacího základu, resp. na částce představované 70 % 30násobku denního vyměřovacího základu. Výše denního vyměřovacího základu J. Š. staršího ke dni narození J. Š. mladšího (péče o toto dítě přitom žalobkyni založila nárok na rodičovský příspěvek) činil dle potvrzení Okresní správy sociálního zabezpečení v Berouně 618 Kč (70 % 30násobku denního vyměřovacího základu činí 12.978 Kč). Sama žalobkyně pak neměla nárok na peněžitou pomoc v mateřství ani nárok na nemocenské poskytované v souvislosti s porodem, nebylo jí tak možno stanovit denní vyměřovací základ dle zákona č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění. Nejde přitom o případ, že by žalobkyni nebylo možné stanovit denní vyměřovací základ jen proto, že jí uplynula podpůrná doba v průběhu péče o dříve narozené dítě [§ 30 odst. 4 písm. b) zákona o státní sociální podpoře]. Aby tedy žalobkyně mohla provést volbu výše rodičovského příspěvku podle § 30 odst. 3 nebo 4 zákona o státní sociální podpoře v roce 2012 v částce 7.600 Kč a poté dne 11. 12. 2013 v částce 10.000 Kč, musela být součástí rodiny ve smyslu § 31 odst. 1 zákona o státní sociální podpoře osoba, která měla ke dni narození J. Š. mladšího denní vyměřovací základ v odpovídající výši. Touto osobou byl jen J. Š. starší.

Žalobkyně však požádala o vyloučení J. Š. staršího z okruhu společně posuzovaných osob ke dni 1. 12. 2013 s tím, že od prosince 2012 trvale nežije s žalobkyní ve společné domácnosti (totéž žalobkyně uvedla již v žádosti o vyloučení z okruhu společně posuzovaných osob ze dne 1. 7. 2013, kterou posléze vzala zpět). Správní orgán I. stupně žádosti žalobkyně, podepřené rozsudkem soudu péče o nezletilé, jímž byl nezletilý svěřen do výlučné výchovy žalobkyně, vyhověl. S účinností od 1. 12. 2013 tak nelze považovat J. Š. staršího za člena rodiny žalobkyně ve smyslu § 31 odst. 1 zákona o státní sociální podpoře ve spojení s § 7 odst. 2 téhož zákona, neboť nesplňuje podmínku, že s žalobkyní trvale žije a společně uhrazují náklady na své potřeby (dle tvrzení žalobkyně uvedeného v žádosti o vyloučení z okruhu společně posuzovaných osob tomu tak není dokonce již od prosince 2012). V situaci, kdy bylo rozhodnuto o vyloučení J. Š. staršího z okruhu společně posuzovaných osob s účinností od 1. 12. 2013, bylo na žalobkyni, aby doložila, že součástí rodiny ve smyslu § 31 odst. 1 zákona o státní sociální podpoře je jiná osoba (rodič), která

měla ke dni narození J. Š. mladšího denní vyměřovací základ ve smyslu zákona o nemocenském pojištění, o čemž byla správním orgánem I. stupně dostatečně poučena. To však žalobkyně nedoložila, sama tuto podmínku nesplňovala.

Změní-li se v období, na něž byla dávka přiznána, okruh společně posuzovaných osob nebo jiné skutečnosti rozhodné pro nárok na dávku nebo její výši, posoudí se nově nárok na dávku a její výši ke dni, ke kterému k takové změně došlo (§ 52 zákona o státní sociální podpoře). Z výše uvedeného je zřejmé, že počínaje dnem 1. 12. 2013 žalobkyně nesplňovala podmínku pro volbu výše rodičovského příspěvku dle § 30 odst. 3 a 4 zákona o státní sociální podpoře, a to v důsledku změny v okruhu společně posuzovaných osob, neboť jeho součástí přestal být J. Š. starší. Z hlediska aplikace § 52 zákona o státní sociální podpoře není rozhodující, kdy bylo vydáno rozhodnutí reflektující změnu v okruhu společně posuzovaných osob, nýbrž kdy ke změně fakticky došlo. J. Š. starší přestal být společně posuzovanou osobou v okamžiku, kdy přestal s žalobkyní trvale žít a uhrazovat náklady společných potřeb. Rozhodnutí o vyloučení z okruhu společně posuzovaných osob tento stav pouze autoritativně deklarovalo, a to ke dni uvedenému v rozhodnutí.

Vzhledem k věku nezletilého dítě tak žalobkyni v období od prosince 2013 do února 2014 náležel rodičovský příspěvek ve výši dle § 30 odst. 5 zákona o státní sociální podpoře v částce 3.800 Kč. Za toto období tak činí nárok na rodičovský příspěvek v souhrnu 11.400 Kč, správní orgán I. stupně však žalobkyni vyplatil na této dávce za uvedené období částku 30.000 Kč, čímž vznikl přeplatek ve výši 18.600 Kč. Žalovaný na zjištěný skutkový stav, vůči němuž žalobkyně žádný žalobní bod nevznesla, správně aplikoval § 52 zákona o státní sociální podpoře. Ustanovení § 30 odst. 6 zákona o státní sociální podpoře, byť je v rozhodnutí žalovaného citováno, nebylo na daný případ použito. Žalovaný svůj závěr vystavěl, pokud jde o správnou výši rodičovského příspěvku, na § 30 odst. 5 zákona o státní sociální podpoře, jak plyne ze třetí strany žalobou napadeného rozhodnutí.

Žalobní bod, kterým žalobkyně vytýká žalovanému nesprávnou aplikaci § 52 a § 30 odst. 6 zákona o státní sociální podpoře, je tak nedůvodný.

Žalobkyně dále v žalobě uvedla, že přeplatek na rodičovském příspěvku nevznikl jejím pochybením, a není tak povinna vracet přeplatek na této dávce. Tím *de facto* zpochybňuje naplnění předpokladů odpovědnosti za vrácení přeplatku.

K tomu soud uvádí, že povinnost vrátit přeplatek na dávce státní sociální podpory je upraven v § 62 odst. 1 zákona o státní sociální podpoře. Toto ustanovení má přitom dvě části (věta první a věta druhá). Podle první věty, která nedopadá na přeplatek na rodičovském příspěvku, je povinen přeplatek na dávce státní sociální podpory vrátit příjemce dávky, který nesplnil některou jemu uloženou povinnost nebo přijal dávku nebo její část, ačkoliv musel z okolností předpokládat, že byla vyplacena neprávem nebo ve vyšší částce, než náležela, nebo jinak způsobil, že dávka byla vyplacena neprávem nebo v nesprávné výši. Podle druhé věty, která naopak výslovně dopadá pouze na rodičovský příspěvek, je povinen přeplatek na rodičovském příspěvku vrátit rodič, jemuž byl příspěvek vyplacen, aniž byly splněny podmínky nároku na tento příspěvek.

Povinnost vrátit přeplatek na rodičovském příspěvku tak není vázána na zavinění příjemce dávky, resp. na porušení jakékoliv povinnosti z jeho strany či nedostatek dobré víry při přijímání rodičovského příspěvku, jako tomu je v případě ostatních dávek státní sociální podpory (věta první § 62 odst. 1). Přeplatek na rodičovském příspěvku je povinen vrátit příjemce dávky bez ohledu na svůj subjektivní vztah k okolnostem, za nichž přeplatek vznikl. Povinnost vrátit přeplatek na rodičovském příspěvku je podmíněna výlučně tím, že rodičovský příspěvek byl vyplacen, ačkoliv nebyly splněny podmínky nároku na rodičovský příspěvek. Věcný rozsah tohoto ustanovení (§ 62 odst. 1 věty druhé) nelze redukovat pouze na případy, kdy příjemce rodičovského příspěvku vůbec nesplňoval podmínky pro vznik nároku na dávku jako takovou. Vztahuje se i na případy, kdy příjemce dávky měl nárok na rodičovský příspěvek, ovšem v nižší částce, než jaká mu byla vyplacena (shodně viz rozsudek Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 8. 10. 2010, čj. 2 Ad 72/2010 – 16). Žalobkyně se tedy mylí, pokud *implicite* dovozuje, že pro rozhodnutí o povinnosti vrátit přeplatek na rodičovském příspěvku je třeba zabývat se otázkou, zda se žalobkyně podílela svým jednáním (a to třeba i ve formě omisivní) na vzniku přeplatku. Postačuje, že se žalovaný zabýval zjišťováním objektivního stavu, tedy jaký nárok na rodičovský příspěvek vznikl žalobkyni za dané období (v jaké výši) a jaká částka byla žalobkyni na této dávce za stejné období skutečně vyplacena. Žalovaný přesně tímto způsobem postupoval. Žalobní bod je nedůvodný.

Závěr a rozhodnutí o náhradě nákladů řízení

Vzhledem k tomu, že všechny uplatněné žalobní body jsou nedůvodné, a soud nezjistil žádnou vadu, k níž by byl povinen přihlédnout i bez námítky, byla žaloba zamítnuta (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).

O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně nebyla v řízení úspěšná, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Procesně úspěšnému žalovanému soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, neboť mu v řízení nevznikly náklady převyšující náklady na běžnou administrativní činnost.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí **l z e** podat kasační stížnost ve **lhůtě dvou týdnů** ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů je stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie. Stěžovateli, jenž splňuje podmínky pro osvobození od soudních poplatků, může být k jeho žádosti ustanoven pro řízení o kasační stížnosti zástupce z řad advokátů Nejvyšším správním soudem.

V Praze dne 18. srpna 2016

Tomáš Kocourek, v. r.
soudce

Za správnost:
Božena Kouřimová